

Інформація
Міністерства фінансів України
про виконання Державного бюджету України за 2024 рік

Вже майже три роки Україна рішуче протистоїть повномасштабній збройній агресії російської федерації, функціонує в надзвичайно складних умовах та продовжує зазнавати величезних збитків у всіх ланках економічної, соціальної, фінансової систем. З огляду на масштабні виклики, зокрема чергові масовані ракетні атаки на енергосистему, посилення інтенсивності бойових дій з боку росії та дефіцит внутрішніх фінансових ресурсів, Уряд у 2024 році продовжував надавати пріоритет у фінансуванні видаткам на оборону, соціальний захист та відновлення критичної інфраструктури.

У 2024 році завдяки наполегливим зусиллям Уряду і постійній підтримці наших міжнародних партнерів вдалося підтримувати стабільність фінансової системи та зміцнювати економіку країни, а отже, профінансувати всі пріоритетні видатки вчасно та у повному обсязі: пенсії та соціальні виплати (допомогу малозабезпеченим сім'ям, ВПО, особам з інвалідністю, а також сім'ям з дітьми, виплату заробітної плати працівникам медичної та освітньої галузей), видатки на безпеку й оборону, на охорону здоров'я, освіту тощо.

Загалом за 2024 рік Державний бюджет України було виконано з дефіцитом у сумі 1 359,4 млрд грн, що нижче граничного показника, затвердженого Законом України «Про Державний бюджет України на 2024 рік».

Макроекономічні умови виконання бюджету

Економічна ситуація у 2024 році залишалась напруженою, суб'єкти господарювання продовжували адаптацію до нових реалій на фоні зростаючих втрат від війни. Військові дії продовжували негативно впливати на всі сектори економіки, насамперед на виробничий сектор, однак міжнародна допомога, гнучкість малого й середнього бізнесу та заходи Уряду, спрямовані на підтримку виробництва та зайнятості, сприяли стабілізації основних макроекономічних показників. Основними викликами залишалися руйнування інфраструктури, зокрема енергетичної, порушення логістичних шляхів, зниження інвестиційної активності через безпекові ризики та дисбаланси на ринку праці внаслідок вимушеної внутрішньої та зовнішньої міграції населення.

За оперативною оцінкою Держстату, реальний ВВП у I кварталі 2024 року зріс порівняно з відповідним кварталом 2023 року на 6,5 відсотка, у II кварталі – на 3,7 відсотка, у III кварталі – на 2 відсотки. Згідно з оцінками Міністерства економіки України у 2024 році темпи зростання ВВП оцінюються на рівні 3,6 відсотка, що на 1,0 в. п. менше ніж передбачалось у листопаді 2023 року у прогнозі під державний бюджет на 2024 рік. Відхилення очікуваної від прогнозованої динаміки реального ВВП пояснюється гіршою ніж очікувалось динамікою повернення мігрантів, значними руйнуваннями генеруючих потужностей в енергетиці, поглибленням дефіциту кваліфікованих кадрів. Найвищі темпи зростання у 2024 році продемонстрували транспорт (завдяки

стабільній роботі Українського морського коридору), будівництво (під впливом значного бюджетного фінансування) та переробна промисловість.

Таблиця 1

Основні макроекономічні показники

Найменування показника	2022	2023	2024		
			постанова Уряду від 15.12.2023 № 1315 (під бюджет)	факт / <i>очікуване</i>	відхи- лення
ВВП номінальний, млрд гривень	5 239,1	6 628,0	7 643,0	<u>7 589,0</u>	-54,0
ВВП реальний, зміна у відсотках до попереднього року	-28,8	5,5	4,6	<u>3,6</u>	-1,0
Темп зміни споживчих цін, відсотків, грудень до грудня попереднього року	26,6	5,1	9,7	12,0	2,3
Темп зміни цін виробників, відсотків, грудень до грудня попереднього року	38,2	16,2	11,4	27,6	16,2
Середньомісячна заробітна плата, грн	14 847	17 442	21 809	<u>21 025</u>	-784
Зміна реальної заробітної плати*, відсотків		4,1	8,5	<u>13,2</u>	4,7
Зміна експорту товарів та послуг, у відсотках до попереднього року	-29,4	-10,8	9,0	9,4	0,4
Зміна імпорту товарів та послуг, у відсотках до попереднього року	-1,1	7,1	5,9	3,0	-2,9
Припущення прогнозу:					
Обмінний курс, гривень до долара США (середній)	32,3	36,6	40,7	40,2	-0,5

Джерело: Держстат, Національний банк України, Мінекономіки.

* Номінальна середньомісячна заробітна плата працівників, скоригована на індекс споживчих цін.

Попри війну, Україна залишається одним із провідних виробників і постачальників аграрної продукції, зокрема зернових, олійних культур і плодів. Урожай 2024 року виявився меншим ніж у 2023 році внаслідок несприятливих погодних умов та триваючого впливу бойових дій. У 2024 році було зібрано 73,6 млн тонн урожаю з площі 19,5 млн га, з яких 53,9 млн тонн становили зернові та зернобобові (у 2023 році – 59,8 млн тонн), 19,7 млн тонн – олійні культури (у 2023 році – 20,7 млн тонн), 12,1 млн тонн – цукрові буряки (у 2023 році – 11,9 млн тонн). Водночас аграрний сектор не лише забезпечував продовольчу безпеку країни, а й постачав сировину для переробної харчової промисловості, що стало важливим фактором зростання індексу промислової продукції у 2024 році.

Так, за даними Держстату, за підсумками січня – вересня 2024 року індекс промислової продукції зріс на 4,9 відсотка порівняно з аналогічним періодом 2023 року. Зокрема, виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових

виробів за підсумками дев'яти місяців 2024 року зросло на 10,6 відсотка. Також, незважаючи на високий рівень енергозалежності, виробництво продукції металургії за дев'ять місяців 2024 року зросло на 23,5 відсотка завдяки збільшенню виробництва чавуну, сталі та феросплавів на 26 відсотків. Ключовим фактором, який впливав на уповільнення економічної активності протягом 2024 року, було руйнування об'єктів електрогенерації наприкінці березня 2024 року. Як наслідок, за підсумками дев'яти місяців 2024 року зниження виробництва, передачі та розподілу електроенергії становило 2,8 відсотка порівняно з аналогічним періодом 2023 року, у тому числі виробництво електроенергії зменшилось на 6,2 відсотка.

У 2024 році залишалася складною ситуація у транспорті, оскільки наслідком повномасштабних військових дій було порушення логістики як всередині країни, так і міжнародної торгівлі. Водночас стабільна робота морського коридору сприяла підтримці транспортної галузі, що дозволило збільшити обсяг вантажообігу на 15,7 відсотка за підсумками січня – вересня 2024 року порівняно з аналогічним періодом 2023 року. Так, зниження безпекових ризиків на більшості території країни сприяло тому, що пасажирообіг зростав другий рік поспіль і за січень – вересень 2024 року він зріс на 12,7 відсотка порівняно з аналогічним періодом 2023 року.

За рахунок зростання у січні – вересні 2024 року нежитлового будівництва на 27,2 відсотка та інженерних споруд на 25,4 відсотка в цілому будівництво зросло на 23,8 відсотка до відповідного періоду 2023 року. Провідну роль у цьому відігравали державні капітальні витрати, зокрема на будівництво та обладнання фортифікаційних споруд, ремонт та відновлення тощо.

Стійкий внутрішній попит на тлі зростання заробітних плат як в номінальному, так і в реальному виразі став основним фактором зростання роздрібною торгівлі, яка демонструвала позитивну динаміку вже другий рік поспіль. За підсумками січня – вересня 2024 року її оборот зріс на 14,2 відсотка порівняно з аналогічним періодом 2023 року. Також важливими чинниками, що підтримували позитивну динаміку, слід зазначити достатнє забезпечення підприємств торгівлі автономним живленням під час відключень електроенергії та подальший розвиток онлайн-сегмента торгівлі.

Наслідком стабільної роботи Українського морського коридору стало збільшення експорту 2024 року, що підтримало не лише агросектор, а й металургію та гірничодобувну промисловість.

За даними Національного банку України, експорт товарів у 2024 році зріс до 38,9 млрд дол. США, що на 12,1 відсотка більше ніж у 2023 році. Український морський коридор став ключовим фактором цього зростання, забезпечивши стабільність експорту. Зокрема, збільшення експорту продовольчих товарів та сировини для їх виробництва на 12,1 відсотка було обумовлено сприятливою ціновою кон'юнктурою на ринках та високими фізичними обсягами. Крім того, експорт мінеральної продукції зріс на 38,7 відсотка, а експорт чорних, кольорових металів та виробів із них збільшився на 13,7 відсотка.

За даними Національного банку України, імпорт товарів у 2024 році зріс до 69 млрд дол. США, що на 8,1 відсотка більше порівняно з 2023 роком. Як і в попередні періоди, основними драйверами зростання імпорту стали машини, устаткування, транспортні засоби і прилади, імпорт яких зріс на 24,9 відсотка порівняно з аналогічним періодом і сягнув 24,5 млрд дол. США.

У 2024 році, за даними Національного банку України, від'ємне сальдо торгівлі товарами становило 30,1 млрд дол. США (у 2023 році від'ємне сальдо торгівлі товарами становило 29,1 млрд дол. США).

Споживча інфляція у 2024 році сягнула 12 відсотків (грудень до грудня), а індекс цін виробників у річному вимірі – 27,6 відсотка. Інфляційний тиск призвів до збільшення витрат бізнесу, зокрема на електроенергію та оплату праці, а також зростання впливу ефектів від перенесення девальвації гривні на ціни в попередні місяці. Як і раніше, у 2024 році інфляцію стримували мораторій на підвищення тарифів на окремі житлово-комунальні послуги для населення.

У 2024 році ситуація на валютному ринку залишалася контрольованою. Обмінний курс гривні до долара США на 31 грудня 2024 року становив 41,93 грн за дол. США, а середній обмінний курс за рік сягнув 40,15 грн за дол. США.

Важливим фактором підтримки курсу гривні у 2024 році стали валютні надходження від міжнародних партнерів, що дозволило утримувати міжнародні резерви України на високому рівні. Станом на 1 січня 2025 року міжнародні резерви зросли на 8 відсотків, порівняно з 40,5 млрд дол. США на початку року, та становили 43,8 млрд дол. США, що забезпечує покриття 5,5 місяця майбутнього імпорту.

Параметри державного бюджету 2024 року та його коригування

Закон України «Про Державний бюджет України на 2024 рік» Верховна Рада України прийняла 09 листопада 2023 року за:

- доходами у сумі **1 768,5** млрд грн, у тому числі за загальним фондом – **1 596,6** млрд грн;

- видатками у сумі **3 309** млрд грн, у тому числі за загальним фондом – **3 108,2** млрд грн;

- обсягами надання кредитів у сумі **46** млрд грн, у тому числі із загального фонду – **12,3** млрд грн;

- обсягами повернення кредитів до державного бюджету у сумі **15,1** млрд грн, у тому числі до загального фонду – **14,8** млрд гривень.

Державний бюджет України на 2024 рік було затверджено як дефіцитний. Граничний обсяг дефіциту державного бюджету встановлено в сумі **1 571,5** млрд грн, або **20,6** відсотка ВВП (у розрахунках було враховано прогнозний обсяг номінального ВВП у сумі 7643,0 млрд грн), у тому числі загального фонду державного бюджету – **1 509,1** млрд гривень.

Верховна Рада України 18 вересня 2024 року прийняла Закон України про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2024 рік» щодо фінансового забезпечення сектору безпеки і оборони, який включав збільшення видатків, зокрема для органів сектору безпеки і оборони

на 484,6 млрд грн за рахунок збільшення дохідної частини державного бюджету на 143,0 млрд грн, скорочення видатків головних розпорядників на 10,6 млрд грн, скорочення видатків на обслуговування державного боргу та виконання державою гарантійних зобов'язань за позичальників, які отримали кредити під державні гарантії на 57 млрд грн, збільшення обсягу державних внутрішніх запозичень на 274,6 млрд гривень.

Загалом з урахуванням схвалених протягом 2024 року Верховною Радою України змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2024 рік» показники доходів державного бюджету становили **1 911,5** млрд грн, видатків – **3 736,6** млрд грн, повернення кредитів – **15,1** млрд грн, надання кредитів – **36** млрд гривень. Водночас в умовах триваючого воєнного стану та постійно зростаючої потреби в ресурсах Уряд був вимушений зберегти високий рівень дефіциту державного бюджету, граничний розмір якого становив **1 846,1** млрд грн, зокрема загального фонду – **1 783,7** млрд гривень.

Виконання бюджетних показників

Доходи

Державний бюджет України за 2024 рік закумулював 3 123,5 млрд грн, що на 451 млрд грн, або на 16,9 відсотка, більше ніж у 2023 році (таблиця 2). Водночас допомога від міжнародних партнерів (МФО, Європейського Союзу та окремих країн) залишалася суттєвою попри те, що її частка третій рік поспіль зменшується та становить 15,2 відсотка (473,9 млрд грн) всіх доходів державного бюджету за рік проти 16,2 відсотка у 2023 році та 26,9 відсотка у 2022 році.

Таблиця 2

Доходи Державного бюджету України у 2024 році

Статті доходів	Факт, млрд грн	Темп росту до 2023 року, %
РАЗОМ ДОХОДІВ	3 123,5	116,9
<i>у тому числі:</i>		
Податок та збір на доходи фізичних осіб	326,1	157,6
Податок на прибуток підприємств	271,1	188,5
Рентна плата за користування надрами загальнодержавного значення	47,7	85,0
Акцизний податок з вироблених в Україні підакцизних товарів (продукції)	105,2	113,6
Акцизний податок з ввезених на митну територію України підакцизних товарів (продукції)	105,2	140,7
ПДВ з вироблених в Україні товарів (робіт, послуг) з урахуванням бюджетного відшкодування	268,3	125,0

Бюджетне відшкодування ПДВ	-157,2	118,7
ПДВ з ввезених на митну територію України товарів	466,1	127,3
Ввізне мито	47,6	120,1
Частина чистого прибутку (доходу) державних або комунальних унітарних підприємств та їх об'єднань, що вилучається до відповідного бюджету, та дивіденди (дохід), нараховані на акції (частки) господарських товариств, у статутних капіталах яких є державна або комунальна власність	71,1	202,5
Кошти, що перераховуються Національним банком України відповідно до Закону України «Про Національний банк України»	38,6	53,8
Власні надходження бюджетних установ	779,4	95,9
Офіційні трансферти від Європейського Союзу, урядів іноземних держав, міжнародних організацій, донорських установ	473,9	109,2

Доходи державного бюджету у 2024 році становили 3 123,5 млрд грн, або 163,4 відсотка річного показника, затвердженого Верховною Радою України (зі змінами). Перевиконання річного затвердженого показника становило 1 212 млрд грн передусім унаслідок надходження допомоги від міжнародних партнерів і власних надходжень бюджетних установ. Без урахування міжнародної допомоги і власних надходжень бюджетних установ до державного бюджету надійшло 1 870,1 млрд грн, що становить 100,7 відсотка річного показника.

Рівень виконання річного розпису з урахуванням змін, внесених розпорядниками коштів державного бюджету за спеціальним фондом (переважно у зв'язку зі збільшенням річних показників за власними надходженнями бюджетних установ), становив 113,5 відсотка.

На виконання дохідної частини державного бюджету у 2024 році на тлі збройної агресії російської федерації впливали такі основні фактори:

- відновлювальне зростання, не дивлячись на існування загроз та ризиків, та висхідна динаміка цін внаслідок високих витрат на електроенергію, вимушеної затратної адаптації бізнесу до роботи в умовах обмеженого електропостачання, вищих витрат на утримання персоналу, а також девальваційних процесів;

- стабільна робота Українського морського коридору надала можливість нарощувати обсяги експорту продукції як агропромислового комплексу, так і продукції металургії та добувної промисловості;

- встановлення ставки при декларуванні податку на прибуток банківськими установами за 2023 рік у розмірі 50 відсотків та збільшення для них основної ставки у 2024 році з 18 до 25 відсотків (банки до державного бюджету сплатили податку на прибуток в сумі 91,9 млрд грн, що більше ніж у 2023 році на 79,1 млрд грн);

- збільшення з 1 вересня 2024 року ставок акцизного податку на пальне (бензини, дизпаливо, скраплений газ);
- підвищення з 1 грудня 2024 року ставки військового збору з 1,5 до 5 відсотків;
- вчасне відшкодування податку на додану вартість – залишок невідшкодованих сум на кінець 2024 року становив 23,0 млрд грн у співвідношенні до середньомісячних сум, заявлених до відшкодування, показник сягнув 1,7 місяця;
- приріст в 1,7 раза імпорту продукції оборонного призначення та товарів для відновлення енергетики, які звільнені від оподаткування при ввезенні на митну територію України;
- перерахування міжнародними партнерами допомоги (грантів) до державного бюджету на безповоротній та безоплатній основі.

Видатки

В умовах воєнного стану та складної економічної ситуації в Україні Уряду вдалося закумуляувати достатній обсяг ресурсу задля забезпечення фінансування пріоритетних видатків на національну безпеку і оборону, здійснення найнеобхідніших соціальних, гуманітарних видатків, спрямованих на підтримку життєдіяльності населення та внутрішньо переміщених осіб, забезпечення роботи критичної інфраструктури, а також на ліквідацію наслідків збройної агресії.

Касові видатки Державного бюджету України за 2024 рік проведено в обсязі 4 488,3 млрд грн, що відповідає 97,2 відсотка річного розпису з урахуванням змін, внесених розпорядниками коштів державного бюджету за спеціальним фондом.

У 2024 році порівняно з 2023 роком видатки державного бюджету зросли на 473,5 млрд грн, або на 11,8 відсотка (таблиця 3).

За 2024 рік касові видатки загального фонду державного бюджету виконано в обсязі 3 491,6 млрд грн, що більше проти 2023 року на 457,4 млрд грн, або на 15,1 відсотка. Рівень виконання розпису видатків загального фонду становив 98,4 відсотка (-55,3 млрд гривень). Основними причинами невиконання планових показників видатків загального фонду державного бюджету за звітний період були фінансування соціальних видатків відповідно до зареєстрованих зобов'язань, економія за видатками на обслуговування державного боргу, а також затримки відповідних головних розпорядників із підготовкою та затвердженням документів, необхідних для проведення видатків (зокрема видатків, пов'язаних із забезпеченням національної безпеки та оборони країни).

В умовах продовження бойових дій фінансування видатків на забезпечення потреб органів сектору безпеки і оборони, пов'язаних з відсіччю широкомасштабної збройної агресії російської федерації, є основним пріоритетом бюджету.

Так, у 2024 році на національну безпеку і оборону держави спрямовано загальний ресурс у сумі 2 975,8 млрд грн (із яких 27,5 млрд грн наданих державних гарантій), що становить 39,2 відсотка очікуваного ВВП.

Із загального фонду державного бюджету на національну безпеку і оборону спрямовано 2 084,7 млрд грн, зокрема, за такими основними напрямками:

✓ грошове забезпечення військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу, поліцейських та заробітну плату працівників (з нарахуваннями) – 1 167,6 млрд грн;

✓ розвиток, закупівля, модернізація та ремонт озброєння, військової та спеціальної техніки, засобів та обладнання – 627,0 млрд грн;

✓ закупівля необхідних матеріалів, обладнання та інвентаря (пально-мастильних матеріалів, запчастин до транспортних засобів), засобів індивідуального захисту (шоломів, бронезилетів та іншого екіпірування) – 82,4 млрд грн;

✓ забезпечення харчуванням військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу, поліцейських – 37,2 млрд гривень.

Таблиця 3

Видатки Державного бюджету України у 2024 році
за функціональною класифікацією

Статті видатків	Факт, млрд грн	Темп росту до 2023 року, %
Всього видатків, у тому числі:	4 488,3	111,8
загальнодержавні функції (без урахування видатків на обслуговування державного боргу та виплати за державними деривативами)	66,8	137,8
Обслуговування боргу та виплати за державними деривативами	308,3	124,5
Оборона	2 305,2	109,9
Громадський порядок, безпека та судова влада	692,7	120,5
Економічна діяльність	163,1	121,2
Охорона навколишнього природного середовища	9,5	182,9
Житлово-комунальне господарство	7,5	90,1
Охорона здоров'я	201,4	112,4
Духовний та фізичний розвиток	16,2	137,1
Освіта	64,7	107,1
Соціальний захист та соціальне забезпечення	464,7	99,0
Міжбюджетні трансферти	187,9	105,9

Видатки державного бюджету на обслуговування боргу та виплат за державними деривативами (за функціональною класифікацією видатків) у 2024 році становили 308,3 млрд грн, що на 60,7 млрд грн, або на 24,5 відсотка, більше ніж у 2023 році.

Видатки на виплату заробітної плати та нарахувань для працівників бюджетної сфери у 2024 році становили 1 302,7 млрд грн, що на 67,6 млрд грн, або на 5,5 відсотка, більше ніж у 2023 році (таблиця 4). Зростання відповідних видатків пов'язано з підвищенням мінімальної заробітної плати та додатковими виплатами військовослужбовцям.

Таблиця 4

Видатки Державного бюджету України у 2024 році
за економічною класифікацією

Статті видатків	Факт, млрд грн	Темп росту до 2023 року, %
Всього видатків, у тому числі:	4 488,3	111,8
Оплата праці і нарахування на заробітну плату	1 302,7	105,5
Медикаменти та перев'язувальні матеріали	13,1	95,6
Продукти харчування	15,4	34,3
Оплата комунальних послуг та енергоносіїв	20,6	126,1
Поточні трансферти підприємствам, органам державного управління інших рівнів та урядам іноземних держав і міжнародним організаціям	595,1	278,3
Соціальне забезпечення	579,2	108,4
Капітальні видатки	306,0	146,1

Соціальна підтримка населення

Видатки на соціальну підтримку та соціальний захист у державному бюджеті є другими за величиною після обсягів видатків на національну безпеку і оборону.

У 2024 році держава завдяки фінансовій підтримці країн-партнерів продемонструвала високий рівень виконання соціальних зобов'язань.

Видатки державного бюджету на соціальне забезпечення у 2024 році становили 579,2 млрд грн, що більше проти 2023 року на 45,1 млрд грн, або на 8,4 відсотка.

На соціальні виплати, які забезпечує Мінсоцполітики, було спрямовано з державного бюджету 450,9 млрд гривень.

Під час формування цих показників основний акцент було спрямовано на підтримку наших людей, які потрапили у складні життєві обставини внаслідок війни, втратили доходи та роботу.

Так, було підвищено розмір прожиткового мінімуму в середньому на 12,8 відсотка порівняно з 2023 роком.

Законом України «Про Державний бюджет України на 2024 рік» встановлено прожитковий мінімум на одну особу в розрахунку на місяць у розмірі 2 920 грн, а для основних соціальних і демографічних груп населення:

дітей віком до 6 років – 2 563 грн;

дітей віком від 6 до 18 років – 3 196 грн;
працевдатних осіб – 3 028 грн;
осіб, які втратили працевдатність, – 2 361 гривню.

Рівень забезпечення прожиткового мінімуму для призначення допомоги малозабезпеченим сім'ям зріс у 2024 році на 10 відсотків (для працевдатних осіб із 45 до 55 відсотків, для дітей зі 130 до 140 відсотків).

Зазвичай, а тим більше у період війни, соціально незахищені верстви населення відчують особливу потребу в допомозі чи підтримці від держави.

Тому для здійснення соціальних виплат з урахуванням підвищеного розміру прожиткового мінімуму Уряд спрямував 128,4 млрд грн, які отримали майже 4 млн отримувачів у вигляді допомоги на проживання внутрішньо переміщеним особам, інших соціальних допомог сім'ям з дітьми, малозабезпеченим сім'ям, особам з інвалідністю з дитинства та дітей з інвалідністю, особам, які не мають права на пенсію, чорнобильцям, на дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, окремим категоріям осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах.

Із цього обсягу видатків на нові види допомог, запроваджених у 2024 році, спрямовано:

3,9 млрд грн – на виплату одноразової грошової допомоги у сумі 6,5 тис. грн для проходження зимового періоду на кожну дитину з числа малозабезпечених сімей та кожну дитину і особу з інвалідністю I групи з числа внутрішньо переміщених осіб для проходження зимового періоду 2024/25 року «Тепла зима» майже 600 тис. отримувачам;

28,4 млн грн – на виплату тимчасової допомоги на дітей, щодо яких встановлено факт відсутності батьківського піклування та які тимчасово влаштовані в сім'ю родичів, знайомих, прийомну сім'ю, дитячий будинок сімейного типу, «Дитина не одна».

З метою підтримки соціально-економічного становища внутрішньо переміщених осіб, покращення умов життя та подальшої адаптації і швидшої інтеграції в нові територіальні громади Верховна Рада України прийняла Закон України від 04 грудня 2024 року № 4114-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо пріоритетного права деяких категорій внутрішньо переміщених осіб на отримання компенсації за знищені об'єкти нерухомого майна».

На виконання цього Закону Уряд затвердив постановою Кабінету Міністрів України від 13 грудня 2024 року № 1432 «Деякі питання надання внутрішньо переміщеним особам компенсації за пошкоджені / знищені об'єкти нерухомого майна внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України» Порядок надання такої компенсації.

На таку мету у 2024 році було виділено 15 млрд гривень.

Для забезпечення виплати пільг та житлових субсидій на оплату житлово-комунальних послуг, придбання твердого палива і скрапленого газу у 2024 році спрямовано 39,6 млрд грн для 3,1 млн отримувачів, а також продовження надання

розпочатої у 2023 році додаткової підтримки на придбання твердого палива для 285,3 тис. отримувачів.

На фінансове забезпечення виплати пенсій, надбавок і підвищень до пенсій, призначених за пенсійними програмами, та дефіциту коштів Пенсійного фонду України касові видатки становили 100 відсотків планових показників, або 274,7 млрд гривень.

У 2024 році, як і в попередніх роках, проведено індексацію пенсій на 7,96 відсотка всім категоріям пенсіонерів.

За соціальними виплатами та пенсіями у 2024 році заборгованості немає.

Покриття переважної частини цих видатків здійснено у рамках реалізації проєктів Світового банку «PEACE in Ukraine» та «INSPIRE». Мінфін тісно співпрацює зі Світовим банком та іншими міжнародними партнерами для забезпечення вчасного фінансування соціальних виплат.

Також у 2024 році особливу увагу було приділено соціальному захисту осіб з інвалідністю та дітей з інвалідністю.

Загальний обсяг касових видатків державного бюджету на соціальний захист осіб з інвалідністю становив 5,2 млрд грн (зокрема, спеціальний фонд – 0,2 млрд грн), із них на забезпечення допоміжними засобами реабілітації, протезуванням та ортезуванням виробами підвищеної функціональності окремих категорій осіб – 4,7 млрд гривень.

З метою реформування системи надання соціальних послуг шляхом наближення їх до вразливих груп населення, які їх потребують та не можуть самостійно подолати труднощі, у 2024 році було продовжено реалізацію запроваджених у 2023 році Міністерством соціальної політики України експериментальних проєктів та впроваджено нові, на реалізацію яких у складі бюджетної програми за КПКВК 2501370 «Розвиток системи соціальних послуг» було спрямовано видатки в обсязі 260,5 млн грн, зокрема:

92,7 млн грн – на оплату окремих соціальних послуг, наданих особам похилого віку, особам з інвалідністю з числа внутрішньо переміщених осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах закладами охорони здоров'я, які належать до сфери управління Мінсоцполітики (постанова Кабінету Міністрів України від 21 березня 2023 року № 248);

159,3 млн грн – на оплату вартості комплексної соціальної послуги з формування життєстійкості (постанова Кабінету Міністрів України від 03 жовтня 2023 року № 1049);

7,7 млн грн – на оплату соціальної послуги із соціального супроводу військовослужбовців та членів їх сімей у військових частинах (підрозділах) Збройних Сил України (постанова Кабінету Міністрів України від 03 жовтня 2023 року № 1050);

0,6 млн грн – на оплату послуг з організації надання внутрішньо переміщеним особам похилого віку, особам з інвалідністю соціальних послуг стаціонарного догляду, підтриманого проживання за принципом «гроші ходять за людиною» (постанова Кабінету Міністрів України від 06 серпня 2024 року № 888).

Для здійснення майже 1 млн отримувачів разової грошової виплати до Дня Незалежності України ветеранам війни та жертвам нацистських переслідувань, виплати довічних державних стипендій, грошових виплат особам, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, особам за шкоду, завдану життю та здоров'ю працівникам критичної інфраструктури, перераховано 1,4 млрд гривень.

На оздоровлення та відпочинок дітей було спрямовано 253,2 млн грн, за рахунок яких було оздоровлено 14,0 тис. дітей, а також надано фінансову підтримку дитячому оздоровчому табору ДЦ «Молода гвардія».

На створення мережі спеціалізованих служб підтримки осіб, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі, було спрямовано майже 175,5 млн грн, за рахунок яких було придбано 95 автомобілів для мобільних бригад.

На розвиток сімейних або наближених до сімейних форм виховання було спрямовано 325,9 млн грн, за рахунок яких надано підтримку 6 комунальним та 1 приватному малим груповим будинкам шляхом виплати державної допомоги дітям, які в них перебувають, а також забезпечено житлом 57 дитячих будинків сімейного типу.

Ветеранська політика

У 2024 році Мінветеранів на підтримку ветеранів війни та членів їх родин спрямовано 12,3 млрд грн, що на 7,5 млрд грн більше ніж у 2023 році.

Житло для Захисників і Захисниць ветеранів було і залишається пріоритетом держави.

Уряд доклав максимальних зусиль для вирішення цього питання і у 2024 році було виплачено грошові компенсації на житло ветеранам у сумі 5,9 млрд гривень.

Також за результатами аналізу виконання бюджетних програм у 2024 році Мінветеранів було додатково спрямовано на цю мету ще 4,7 млрд гривень.

Це дозволило максимально забезпечити потребу у цьому напрямі і здійснити виплати на загальну суму 10,5 млрд гривень.

У 2024 році в повному обсязі закрито потребу у виплаті грошової компенсації на житло внутрішньо переміщеним особам, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України, та афганцям. Грошову компенсацію отримали 4 619 осіб, зокрема 1 783 особи з інвалідністю з числа ветеранів війни та членів сімей загиблих Захисників і Захисниць, 2 529 ВПО та 307 афганців.

У 2024 році продовжено законодавче удосконалення діяльності фахівців із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб. Для забезпечення оплати праці 1 360 фахівців спрямовано 97,3 млн гривень.

Для здійснення Українським ветеранським фондом заходів з підтримки ветеранського підприємництва у 2024 році касові видатки становили 287,3 млн гривень.

У 2024 році було здійснено касові видатки в сумі 507,8 млн грн на створення та функціонування Національного військового меморіального кладовища.

Фізична культура і спорт

На реалізацію заходів державної політики з питань молоді й утвердження української національної та громадянської ідентичності у 2024 році було спрямовано майже 56,0 млн грн, за рахунок яких:

- проведено 73 міжнародних та всеукраїнських заходи;
- реалізовано 51 проєкт молодіжних та дитячих громадських організацій, інститутів громадянського суспільства;
- реалізовано 8 проєктів з обмінів молоддю;
- виплачено 20 Премій Кабінету Міністрів України за особливі досягнення молоді в розбудові України;
- забезпечено діяльність Всеукраїнського молодіжного центру та Українського молодіжного фонду.

До реалізації заходів та проєктів було залучено понад 1,7 млн учасників.

У 2024 році для належного представлення України на міжнародній спортивній арені та підвищення іміджу країни було спрямовано 6,5 млрд грн, основними напрямками яких є:

- підготовка та участь українських спортсменів у літніх Олімпійських, Паралімпійських, зимових Дефлімпійських, зимових Юнацьких Олімпійських іграх, олімпійських фестивалях – 1 357,0 млн грн;
- забезпечення національних збірних команд, їх підготовка та участь у понад 3 400 державних та міжнародних заходах, їх відзнака – 4 361,5 млн грн;
- створення належних умов для забезпечення тренувального процесу українських спортсменів на реконструкцію, будівельно-ремонтні роботи баз олімпійської, паралімпійської та дефлімпійської підготовки – 93,3 млн грн;
- розвиток олімпійського, паралімпійського, фізкультурно-спортивного, учнівського та студентського спортивного рухів – 443,7 млн грн;
- реалізація соціального проєкту «Активні парки – локації здорової України» – 236,9 млн грн, за рахунок яких залучено до відповідних заходів понад 1 млн осіб.

Охорона здоров'я

У 2024 році видатки на охорону здоров'я з державного бюджету разом із трансфертами становили 204,2 млрд гривень.

Важливим напрямом залишається реалізація програми медичних гарантій, на яку було спрямовано 157,3 млрд грн:

- 99,6 млрд грн – спеціалізована медична допомога;
- 23,5 млрд грн – первинна медична допомога;
- 10,5 млрд грн – екстрена медична допомога;
- 5,6 млрд грн – реімбурсація (відшкодування вартості ліків і медичних виробів) для лікування серцево-судинних захворювань, цукрового та нецукрового діабету тощо.

Крім того, кошти державного бюджету було спрямовано:

- 19,2 млрд грн – для забезпечення надання медичної допомоги в загальнодержавних закладах охорони здоров'я;
- 10 млрд грн – на заходи для забезпечення прогнозування, виявлення та реагування на спалахи інфекційних і неінфекційних хвороб, надзвичайні ситуації;

- 10,8 млрд грн – на централізовану закупівлю лікарських засобів та медичних виробів, високовартісного медичного обладнання для оснащення медичних закладів;
- 2,4 млрд грн – на реалізацію проєктів Світового банку у сфері охорони здоров'я;
- 1,9 млрд грн – на субвенцію на підтримку окремих закладів і заходів у системі охорони здоров'я;
- 728 млн грн – на облаштування безпечних умов у закладах охорони здоров'я;
- 127,1 млн грн – на зубопротезування та надання планової стоматологічної допомоги ветеранам.

У 2024 році Уряд забезпечив безперебійне фінансування сфери охорони здоров'я. Забезпечено безперервну підтримку Програми медичних гарантій, що дозволило громадянам отримати необхідну медичну допомогу. Програмою «Доступні ліки» скористалися понад 2,3 млн осіб, які безоплатно або з невеликою оплатою отримали необхідні лікарські засоби та медичні вироби.

Освіта

У 2024 році видатки на освіту державного бюджету разом з трансфертами становили 172,0 млрд гривень.

Зокрема:

- 100,9 млрд грн – на виплату заробітної плати вчителям (освітня субвенція), за рахунок субвенції заробітну платню отримували більше 460 тис. педагогічних працівників;
- 46 млрд грн – здобуття вищої освіти, зокрема за рахунок бюджетних коштів вперше держава надала гранти для здобуття вищої освіти для 13 тис. осіб на загальну суму 143,9 млн грн;
- 1,4 млрд грн – видання та придбання підручників, за рахунок чого було видано 8 944 тис. примірників підручників для учнів 7-х, 11-х класів, для осіб з особливими освітніми потребами та підручників шрифтом Брайля;
- 1,3 млрд грн – облаштування укриттів у закладах загальної середньої освіти; кошти було спрямовано для облаштування укриттів у 62 школах прифронтових областей (Дніпропетровської, Запорізької, Миколаївської, Одеської, Сумської, Харківської, Херсонської та Чернігівської);
- 1,1 млрд грн – забезпечення харчуванням 1 млн учнів початкових класів закладів загальної середньої освіти;
- 1,3 млрд грн – забезпечення якісної, сучасної та доступної загальної середньої освіти «Нова українська школа»;
- 1,0 млрд грн – придбання 417 шкільних автобусів;
- 829,6 млн грн – придбання обладнання, створення та модернізацію їдалень (харчоблоків) закладів загальної середньої освіти, кошти було спрямовано для реконструкції та капітального ремонту їдалень (харчоблоків) у 173 закладах освіти;
- 522,1 млн грн – створення 88 навчально-практичних центрів сучасної професійної (професійно-технічної) освіти;

- 286,1 млн грн – надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами для надання додаткових психолого-педагогічних і корекційно-розвиткових послуг майже 48 тис. дітям у різних закладах освіти.

Фінансування освіти залишається одним із ключових пріоритетів державного бюджету. Спрямовано значні ресурси на облаштування укриттів у школах прифронтових областей, щоб якомога більше дітей навчалися в офлайн-форматі. Також особливу увагу було приділено підтримці вчителів, розвитку інклюзивної освіти та модернізації шкільної інфраструктури. Вперше з державного бюджету виділено кошти на харчування 1 млн учнів початкових класів. Продовжено програму оновлення матеріально-технічної бази закладів освіти: від закупівлі підручників і шкільних автобусів до створення сучасних навчально-практичних центрів професійної освіти.

Фонд ліквідації наслідків збройної агресії

Відповідно до статті 28 Закону України «Про Державний бюджет України на 2024 рік» у складі спеціального фонду Державного бюджету України з метою ліквідації наслідків (зокрема гуманітарних, соціальних, економічних), спричинених збройною агресією російської федерації проти України, створено фонд ліквідації наслідків збройної агресії.

За 2024 рік до фонду ліквідації наслідків збройної агресії фактично зараховано кошти в обсязі 24,6 млрд гривень.

Касові видатки за рахунок коштів фонду ліквідації наслідків збройної агресії становили 17 млрд грн, із яких найбільші:

- Державне агентство відновлення та розвитку інфраструктури України – 10,3 млрд грн;

- Міністерство розвитку громад та територій України – 5,8 млрд грн, зокрема субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію проєктів (об'єктів, заходів), спрямованих на ліквідацію наслідків збройної агресії, – 5,4 млрд гривень.

Інші розпорядники бюджетних коштів здійснили видатків на загальну суму 0,8 млрд грн: Фонд державного майна України – 0,3 млрд грн; Міністерство внутрішніх справ України – 0,2 млрд грн; Міністерство охорони здоров'я України – 0,07 млрд грн; Міністерство оборони України – 0,06 млрд грн; Міністерство у справах ветеранів України – 0,05 млрд грн; Київська ОДА – 0,1 млрд гривень.

Міжбюджетні трансферти

У 2024 році забезпечувалося виконання всіх зобов'язань щодо перерахування міжбюджетних трансфертів. Так, із державного бюджету місцевим бюджетам було надано трансфертів у сумі 187,9 млрд грн, а саме із загального фонду державного бюджету у сумі 177,5 млрд грн, або 97,9 відсотка передбачених розписом асигнувань на 2024 рік.

Серед основних трансфертів із загального фонду державного бюджету за 2024 рік були:

- освітня субвенція у сумі 104,2 млрд грн;

- додаткова дотація з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення повноважень органів місцевого самоврядування на деокупованих, тимчасово окупованих та інших територіях України, що зазнали негативного впливу у зв'язку з повномасштабною збройною агресією російської федерації, – 28,2 млрд грн;

- базова дотація – 21,1 млрд грн;

- субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на виплату грошової компенсації на житло внутрішньо переміщеним особам, які захищали Україну, – 5,7 млрд гривень.

Зі спеціального фонду державного бюджету за 2024 рік фактично надано трансфертів місцевим бюджетам в обсязі 10,5 млрд грн, із яких:

- субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію проєктів (об'єктів, заходів), спрямованих на ліквідацію наслідків збройної агресії, у сумі 5,4 млрд грн;

- субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на забезпечення харчуванням учнів початкових класів закладів загальної середньої освіти – 2,8 млрд гривень.

Дефіцит бюджету та державний борг

В умовах триваючого повномасштабного вторгнення Уряд продовжував вживати заходів для мобілізації внутрішніх джерел задля забезпечення у фінансуванні першочергових потреб національної безпеки і оборони та проведенні інших пріоритетних видатків бюджету. Однак ефективність цих заходів у забезпеченні фінансування соціальних і гуманітарних потреб державного бюджету є обмеженою та залежить від ритмічного та прогнозованого зовнішньої допомоги від міжнародних організацій і країн-партнерів.

Такий підхід дозволив зберегти макрофінансову стабільність та досягти прогресу у стратегії управління державним боргом упродовж 2024 року.

Початково, Законом України «Про Державний бюджет України на 2024 рік» граничний обсяг дефіциту було визначено у сумі 1 571,5 млрд грн, або 20,6 прогнозного обсягу ВВП. Як і в попередні періоди, під час формування державного бюджету на 2024 рік було продовжено припинення обмеження на верхню межу дефіциту державного бюджету у розмірі 3 відсотки прогнозного номінального обсягу ВВП, як це визначено нормою Бюджетного кодексу України.

Протягом року високий рівень невизначеності та виклики, які постали у зв'язку зі збройною агресією російської федерації проти України, потребували додаткового фінансового ресурсу. Тому до державного бюджету на 2024 рік було внесено законодавчі зміни, у результаті яких граничний показник дефіциту державного бюджету було відкореговано в бік збільшення до 1 846,1 млрд грн, або 24,2 відсотка прогнозного обсягу ВВП.

Фактично, державний бюджет у 2024 році виконано з показником дефіциту у сумі 1 359,4 млрд грн, що відповідає 17,9 відсотка очікуваного обсягу ВВП.

Водночас фактичний показник дефіциту загального фонду державного бюджету за 2024 рік становить 1 303,1 млрд гривень.

Основним джерелом фінансових ресурсів, які спрямовувалися на фінансування дефіциту державного бюджету у 2024 році, залишалися державні внутрішні та зовнішні запозичення.

На внутрішньому ринку Міністерство фінансів України регулярно проводило аукціони з розміщення облігацій внутрішніх державних позик (ОВДП), номінованих як у національній, так і в іноземних валютах, зокрема і військових облігацій.

Загальна сума державних внутрішніх запозичень на фінансування загального фонду державного бюджету становила 618,4 млрд грн, зокрема від розміщення ОВДП, номінованих в євро та доларах США, надійшло 2,7 млрд дол. США та 749,9 млн євро (що у гривневому еквіваленті становило 139,8 млрд гривень).

Після початку російської повномасштабної війни проти України, починаючи з березня 2022 року, військові облігації стали дієвим інвестиційним інструментом сприяння фінансовій стійкості країни, доступним для громадян, бізнесу та іноземних інвесторів. Обсяг військових облігацій у власності фізичних та юридичних осіб у 2024 році зріс удвічі порівняно з 2023 роком. На початок 2025 року портфель становив 171,4 млрд грн (у гривневому еквіваленті) проти 85,4 млрд грн (у гривневому еквіваленті) на 1 січня 2024 року, що стало суттєвою допомогою у забезпеченні безперебійного фінансування військових та соціальних потреб держави.

Міжнародна допомога продовжувала бути основним джерелом у підтримці фінансової системи та забезпеченні фінансування нагальних пріоритетних напрямів соціального, гуманітарного характеру та інших першочергових невійськових видатків державного бюджету. Пріоритетом залишається залучення пільгового фінансування від міжнародних донорів у формі кредитів та грантів.

Загальна сума надходжень зовнішніх запозичень на фінансування загального фонду державного бюджету становила 1 248,5 млрд гривень.

При цьому ЄС залишається найбільшим донором прямої бюджетної підтримки.

У 2024 році ЄС започаткував інструмент для надання макрофінансової підтримки Україні Ukraine Facility, що передбачає можливість отримання протягом 2024–2027 років прямої бюджетної та технічної допомоги. у рамках цього Інструменту було розроблено і схвалено План України, у червні 2024 року підписано Угоду з ЄС щодо залучення 27 млрд євро на період 2024–2027 років. План України, який визначає конкретний перелік структурних реформ та заходів, виконання яких, з одного боку, сприятимуть стійкому економічному відновленню країни, а з іншого – забезпечуватимуть регулярною та прогнозованою фінансовою підтримкою з боку ЄС. Загалом у 2024 році в межах Інструменту Ukraine Facility прямого бюджетного фінансування до загального фонду державного бюджету надійшло 13,1 млрд євро (що у гривневому еквіваленті дорівнює 567,8 млрд гривень).

Україна продовжила співпрацю з Міжнародним валютним фондом у рамках підписаної чотирирічної програми Механізму розширеного фінансування (Extended Fund Facility – EFF). Виконавча рада МВФ за

підсумками проведених упродовж 2024 року чергових переглядів програми відзначала досягнення у виконанні умов та прогресу у виконанні структурних маяків, визначених у Меморандумі про економічну та фінансову політику. Отже, надходження до загального фонду державного бюджету у 2024 році становили 5,3 млрд дол. США (що у гривневому еквіваленті дорівнює 215,6 млрд грн), а з початку функціонування програми EFF загальна сума залучених коштів дорівнює 9,8 млрд дол. США.

Бюджетна підтримка від Уряду Канади у 2024 році становила 1,8 млрд дол. США (що у гривневому еквіваленті дорівнює 69,5 млрд гривень).

Світовий банк від початку повномасштабного вторгнення впроваджує проекти та механізми, кошти від яких повністю (проекти PEACE, DPL, INSPIRE, LEARN, RISE, SURGE, THRIVE) або частково (рамкові проекти відновлення HOPE, HEAL, ARISE) спрямовуються на підтримку державного бюджету. У зазначених проектах напрями витрачання коштів мають цільовий узгоджений характер. У цілому у 2024 році через проекти та механізми Світового банку (в тому числі і додаткові фінансові ресурси від партнерів на умовах спільного фінансування) залучено пільгового фінансування на підтримку державного бюджету в сумі 395,4 млрд грн (у гривневому еквіваленті).

Надходження до спеціального фонду державного бюджету на фінансування інвестиційних та інфраструктурних проектів від міжнародних фінансових організацій та країн-партнерів впродовж 2024 року становили 25,3 млрд гривень.

Додатковим джерелом покриття дефіциту державного бюджету були надходження від приватизації державного майна. Так, за 2024 рік до державного бюджету від приватизації державного майна фактично надійшло 9,9 млрд грн при плановому річному показнику в сумі 4,0 млрд гривень.

Незважаючи на складну економічну ситуацію, Україна безумовно виконувала свої боргові зобов'язання вчасно та в повному обсязі.

Міністерство фінансів України на виконання постанови Кабінету Міністрів України від 24 грудня 2024 року № 1486 здійснило випуск ОВДП з подальшим придбанням у державну власність в обмін на такі облігації акцій додаткової емісії ПАТ «Українська фінансова житлова компанія» на загальну суму 20,0 млрд гривень. Проведення зазначеного правочину надало можливість «Укрфінжитлу» продовжувати залучення коштів на фінансовому ринку для подальшої роботи державної програми пільгової іпотеки «Оселя» та видачі пільгових кредитів на придбання житла.

З метою відновлення боргової стійкості, збереження макрофінансової стабільності та збільшення ресурсів державного бюджету в умовах продовження російської військової агресії впродовж 2024 року було успішно завершено операцію з реструктуризації боргу обсягом близько 20,5 млрд дол. США (приблизно 24 млрд дол. США з урахуванням капіталізованих відсотків) та проведення розрахунків за державними єврооблігаціями та гарантованими державою єврооблігаціями, випущеними Державним агентством відновлення та розвитку інфраструктури України. Транзакція передбачала випуск облігацій зовнішньої державної позики на суму 15,2 млрд дол. США (що у гривневому

еквіваленті дорівнює 626,9 млрд грн) у рахунок погашення частини державного зовнішнього боргу за облігаціями зовнішньої державної позики на суму 14,7 млрд дол. США (що у гривневому еквіваленті дорівнює 606,4 млрд грн) та облігацій Агентства відновлення на суму 0,5 млрд дол. США (що у гривневому еквіваленті дорівнює 20,5 млрд гривень). Зазначений правочин проведено на виконання Закону України від 18 липня 2024 року № 3880-ІХ «Про внесення змін до розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Бюджетного кодексу України» та відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 31 липня 2024 року № 865 «Про здійснення у 2024 році правочинів з державним боргом і гарантованим державою боргом». У підсумку державний та гарантований державою борг України скорочено на близько 8,7 млрд дол. США, що стало одним із найбільших списань боргу у нещодавно проведених реструктуризаціях суверенного боргу.

Згідно з Меморандумом про взаєморозуміння щодо врегулювання питання платежів з обслуговування державного боргу України (далі – Меморандум) між Урядом України та урядами Канади, Франції, ФРН, Японії, Великої Британії та США від 14 вересня 2022 року (зі змінами, внесеними у 2023 році) у 2024 році укладено договори щодо відстрочення платежів до 2027 року з США, Канадою, Великою Британією та Францією.

Також у 2024 році відповідно до умов Меморандуму (зі змінами) підписано Угоду (у формі обміну нотами) з Урядом Японії щодо відтермінування платежів до 2027 року. Здійснюються заходи щодо підписання договору із ЛІСА щодо відповідного відтермінування платежів.

Наразі перемовини з офіційними та комерційними кредиторами щодо можливих умов реструктуризації державного зовнішнього боргу тривають.

Загалом за 2024 рік на погашення основної суми державного боргу було спрямовано 503,3 млрд грн (без урахування вищезазначеної операції з реструктуризації державного боргу), з яких 382,8 млрд грн – погашення внутрішніх зобов'язань; 120,4 млрд грн – погашення зовнішніх зобов'язань.

Станом на 31 грудня 2024 року державний борг України становив 6 692,5 млрд грн, що відповідає 88,2 відсотка очікуваного обсягу ВВП.